

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 73/1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 15.05.2020

Nr. ASR – 19

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art.12 și art.20 al Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr.331/2018,

analizând raportul privind monitorizarea schemei de ajutor de stat existent referitor la acordarea de subvenții pentru finanțarea publicațiilor periodice destinate copiilor de vârstă școlară și preșcolară, inclusiv materialele anexate,

A CONSTATAT:

1. În conformitate cu art. 341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, unul din angajamentele asumate de Republica Moldova este alinierea schemelor de ajutor de stat instituite înainte de 16.08.2013 la acquis-ul UE în materie de ajutor de stat, în termen de 8 ani de la data intrării în vigoare a Acordului de Asociere
2. Potrivit art. 3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutor existent este ajutor de stat, respectiv schemă de ajutor de stat sau ajutor individual, care exista înainte de intrarea în vigoare a legii menționate.
3. În conformitate cu prevederile art.19 alin.(3) al Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, furnizorul ajutorului de stat urmează să prezinte Consiliului Concurenței toate informațiile necesare pentru Registrul ajutoarelor de stat.
4. Potrivit prevederilor art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Consiliul Concurenței are obligația să monitorizeze ajutoarele de stat existente în derulare pentru a verifica respectarea prevederilor actelor juridice în baza cărora acestea au fost acordate.

5. Unul din obiectivele specifice ale Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (aprobat prin Legea nr. 169/2017, publicat în Monitorul Oficial nr. 301-315/533 din 18.08.2017), este reducerea nivelului general al ajutoarelor de stat, astfel încât acest indicator să constituie mai puțin de 1% din PIB.
6. Totodată, în conformitate cu art. 12 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă în urma activității de monitorizare a unui ajutor de stat existent Consiliul Concurenței constată că ajutorul existent nu mai este compatibil cu prezenta lege, acesta îi cere furnizorului să ia măsurile necesare pentru a elimina incompatibilitatea respectivă.
7. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a raportat măsura de sprijin acordată sub formă de subvenții pentru susținerea publicațiilor periodice destinate copiilor de vârstă școlară și preșcolară.
8. Măsura de sprijin va fi examinată în baza următoarelor acte normative:
 - Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
 - Legea bugetului de stat pentru anii (2012-2019).
 - Legea Presei nr.243/1994.
 - Hotărârea Guvernului nr.1128/2003 cu privire la fondarea revistei „Moldova”.
 - Hotărârea Parlamentului Nr.901/1996 pentru aprobarea Regulamentului privind finanțarea redacțiilor ziarelor și revistelor.
 - Informația prezentată de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și I.P. Publicația periodică revista „Florile Dalbe”, I.P. Publicația periodică revista „NOI”.

I. BENEFICIARIII MĂSURII DE SPRIJIN

9. Potrivit art.3 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.
10. Conform informației, atât din formularele de raportare pentru perioada analizată, cât și din informația suplimentară prezentată de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, ca beneficiari ai măsurii de sprijin sunt publicațiile: I.P. Publicația periodică revista „Alunelul”, I.P. Publicația periodică revista „Noi”, I.P. Publicația periodică revista „Florile Dalbe” și Î.S. Publicația periodică revista social-culturală „Moldova”.
11. În baza pct. 2 și 3 din Anexa la Hotărârea Parlamentului nr. 901/1996 pentru aprobarea Regulamentului privind finanțarea redacțiilor ziarelor și revistelor, se finanțează redacțiile publicațiilor periodice de stat destinate copiilor de vârstă preșcolară și școlară, fondate de Ministerul Învățământului (în prezent,

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării)¹: ”Noi”, ”Florile dalbe”, ”Alunelul”. Repartizarea mijloacelor se va efectua în conformitate cu Legea presei și în limita mijloacelor financiare prevăzute anual în acest scop în Legea bugetului de stat.

12. Conform Hotărîrii Guvernului nr.1128/2003 cu privire la fondarea revistei „Moldova”, se fondează revista social-culturală „Moldova”, prin reorganizarea publicației periodice ”Moldova” din subordinea Ministerului Culturii.
13. Cu referire la informația prezentată, revistele își asumă un șir de obiective, cum ar fi: editarea unor texte și imagini necesare procesului didactic și de educație a tinerei generații; publică materiale care cultivă cititorului dragostea față de limbă, istorie, cultură și tradițiile neamului; editează opere ale scriitorilor, publiciștilor, savanților, cadrelor didactice; găzduiește ilustrații și alte lucrări în scopul educației estetice a tinerei generații etc.

II. DESCRIEREA MĂSURII DE SPRIJIN

14. Măsura de sprijin raportată de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării constă în acordarea de subvenții privind susținerea publicațiilor periodice destinate copiilor de vârstă școlară și preșcolară. Aceasta se acordă conform prevederilor Legii bugetului de stat (pentru anul corespunzător), art.12 din Legea presei nr.243/1994, pct. 2,3 din Anexa la Hotărîrea Parlamentului Nr.901/1996 pentru aprobarea Regulamentului privind finanțarea redacțiilor ziarelor și revistelor și Hotărîrii Guvernului nr.1128/2003 cu privire la fondarea revistei „Moldova”.
15. Suma alocată pentru măsura de sprijin respectivă este prevăzută anual în acest scop în Legea bugetului de stat. Publicațiile periodice care beneficiază de măsura de sprijin conform formularului de raportare, au drept scop promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural.
16. Conform informației prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în formularele de raportare Nr.RG0010711 și Nr. RM001297, scrisorile Nr. 08/2-09/7505 din 26.12.2013 și Nr.08/2-09/1468 din 05.03.2020 , valoarea totală a acestei măsuri de sprijin în perioada anilor 2012 – 2019 a constituit 22396,8 mii lei.

III. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN

17. Potrivit art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutorul de stat este o măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:
 - a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;

¹ Hotărîrea Guvernului Nr. 594 din 26.07.2017 cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate. M.O Nr. 265-273 din 28.07.2017 (Se modifică denumirea Ministerului Culturii în Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, care se reorganizează prin absorbția Ministerului Educației și a Ministerului Tineretului și Sportului, devenind succesor de drepturi și obligații al acestora).

- b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- c) este acordată în mod selectiv;
- d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.

În continuare măsura de sprijin va fi examinată prin prisma celor 4 condiții stipulate mai sus:

- a) **este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă**
18. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat.
- *Imputabilitatea statului*
19. În cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice.
20. Luând în considerare faptul că, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării este cel care decide în baza prevederilor actelor normative în domeniu, acordarea subvențiilor din bugetul de stat, putem constata că măsura de sprijin este imputabilă statului.
- *Transferul resurselor de stat*
21. Avantajele acordate direct sau indirect din resurse de stat pot constitui ajutor de stat. Resursele de stat includ toate resursele din sectorul public. Transferul resurselor de stat poate lua mai multe forme. Reieșind din faptul că, subvențiile se acordă din bugetul de stat, se constată transferul resurselor de stat.
22. Ținând cont că Ministerul Educației, Culturii și Cercetării este cel care decide acordarea subvențiilor de la bugetul de stat, se constată transferul resurselor de stat.
- b) **conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață**
23. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care publicațiile periodice nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului. Noțiunea de avantaj include toate situațiile în care întreprinderile sunt scutite de costurile inerente activităților lor economice.
24. Avantajul măsurii de sprijin examinate pentru beneficiari se manifestă prin acoperirea cheltuielilor de editare a revistelor pe care ar fi trebuit să le suporte beneficiarii pe cont propriu. Din cele expuse putem deduce faptul că, măsura de sprijin examinată oferă beneficiarului un avantaj economic pe care în condiții normale de piață nu l-ar fi putut obține.
- c) **este acordată în mod selectiv**

25. Nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi sau anumitor sectoare economice.
26. Caracterul selectiv al acestei măsuri rezultă din faptul că (conform Formulelor de raportare și a Legii bugetului de stat), măsura de sprijin este acordată mai mulți ani consecutivi aceluiași publicații periodice pentru copii și adolescenți.

d) denaturează sau riscă să denatureze concurența

27. Pentru a se considera că ajutorul denaturează concurența, în mod normal, este suficient ca ajutorul să ofere beneficiarului un avantaj prin scutirea de cheltuieli pe care, în caz contrar, acesta ar fi trebuit să le suporte în cursul operațiunilor comerciale curente.
28. Având în vedere că anterior a fost constatată întrunirea condiției cu privire la existența avantajului economic pentru beneficiarii menționați, se constată întrunirea ultimei condiții.
29. Ținând cont de cele menționate mai sus, se constată că măsurile de sprijin întrunesc criteriile ajutorului de stat, prevăzute la art.3 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
30. În baza informației prezentate de către I.P. Publicația periodică revista „Noi” și I.P. Publicația periodică revista „Florile Dalbe”, beneficiarii finali sunt abonații, adică copiii și adolescenții în special. Conform datelor prezentate, ca abonați ai acestor reviste sunt: elevii claselor primare (15%-20%); elevi din ciclul gimnazial (60%-75%); elevi din ciclul liceal (10%); învățători, bibliotecari, conducători de cercuri și formații artistice etc. (10%). Prin redactarea revistelor menționate se urmărește creșterea și promovarea culturii în rândurile tinerii generații.

IV. EXPERIENȚA UNIUNII EUROPENE

31. La 14 decembrie 2015, *Spania a notificat Comisiei (cazul SA.43878 – Spania)*, în conformitate cu articolul 108, alineatul (3) TFUE, o schemă de ajutor de stat ce constă în acordarea de subvenții directe pentru publicarea revistelor culturale în limbile spaniolă, bască, catalană, galegă sau valențiană, cu o durată de 5 ani. Bugetul total a schemei a fost de 4,65 milioane EUR și urma a fi finanțat din bugetul Ministerului Culturii, Educației și Sportului.
32. În urma examinării notificării, Comisia Europeană a decis, că măsura de sprijin notificată este un ajutor de stat compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alin. (3) litera (d) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

V. CONCLUZII ȘI PROPUNERI

33. Măsura de sprijin este inclusă în lista schemelor de ajutor de stat existent care, în virtutea obligațiilor asumate în Acordul de Asociere RM-UE, urmează a fi aliniate la prevederile acquis-ului Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.

34. Cu referire la obiectivele stabilite în Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, autoritățile publice centrale care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, în vederea alinierii schemelor de ajutor de stat la aquis-ul UE, vor elabora propuneri de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin.
35. Conform prevederilor art.3 și art.8 din Legea 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, măsura de sprijin urmează a fi notificată Consiliului Concurenței.
36. Reieșind din constatările expuse, în vederea realizării angajamentelor asumate prin art. 341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014 și a obiectivelor stabilite în Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020, precum și în temeiul art. 39 lit. j), art. 41 alin. (1) lit. q) al Legii concurenței nr. 183/2012 și art. 3, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. Măsura de sprijin acordată sub formă de subvenții pentru finanțarea publicațiilor periodice destinate copiilor de vârstă școlară și preșcolară, în baza prevederilor Legii bugetului de stat, Legii presei nr.243/1994, Hotărârii Parlamentului Nr.901/1996 pentru aprobarea Regulamentului privind finanțarea redacțiilor ziarelor și revistelor și Hotărârii Guvernului nr.1128/2003 cu privire la fondarea revistei „Moldova”, *constituie ajutor de stat* în sensul art.3 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării va notifica până la 01.07.2020 măsura de sprijin prevăzută în pct.1 din prezenta Decizie Consiliului Concurenței, conform art.8 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
3. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.
4. Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Marcel RĂDUCAN

Președinte